

ת"ד 6868/08/13 - מדינת ישראל נגד מיכאל קיריליוק

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"ד 6868-08-13 מדינת ישראל נ' קיריליוק
בפני כב' סגן הנשיאה ישראל ויטלסון

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מיכאל קיריליוק

ע"י ב"כ עו"ד דוד גולן ועו"ד דימה קריביצקי.

הנאשם

הכרעת דין

נגד הנאשם הוגש כתב אישום לפיו ב- 6.6.13 בשעה 23:20 הוא רכב על אופניים חשמליות בכביש מס' 20 (נתיבי איילון), מכיוון דרום לכיוון צפון בצמוד למחלף קוממיות (גבול בת-ים - חולון), בניגוד לתמרור ב-54 (תמרור 216).

הנאשם רכב על האופניים כשהוא שיכור. על פי דגימת דם נמצאו בגופו 200 מ"ג אלכוהול, לכל 100 מ"ל דם.

הנאשם היה מעורב בתאונת דרכים אשר כתוצאה ממנה הוא נחבל חבלות של ממש. (שברים בארובת העין, שבר במנדיבולה, שברים בסינוס, שברים בצלעות, הונשם ואושפז).

הוראות החיקוק לפיהן הובא הנאשם לדין הן:

1. נהיגה בשכרות - עבירה על סעיף 62 (3) בקשר עם סעיף 39 (א) לפקודת התעבורה (נוסח חדש) תשכ"א 1961, בקשר עם סעיף 38 (1) לפקודת התעבורה, התשכ"א - 1961, בקשר עם תקנה 26 (2) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961.
2. נהיגה בקלות ראש - עבירה על סעיף 62 (2) לפקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961.
3. אי ציות לתמרור - ב-54, עבירה על תקנה 22 לתקנות התעבורה תשכ"א - 1961. הכניסה לדרך מהירה. אין כניסה להולכי רגל, לאופניים ולרכב איטי.

זאת לדעת, הנאשם לא כפר כי באותה העת, במקום ובזמן, כמצוין בכתב האישום, הוא אכן -רכב-נהג- באופניו, שעה שהוא היה שיכור.

הוא אף לא כפר בעצם התרחשות התאונה עם אופניו בכביש מספר 20, נתיבי אילון, מקום המוגדר כדרך מהירה (תמרוך 216), וכי הוא, הנאשם, נמצא "פצוע, ללא הכרה, שרוע על גבי הכביש/שול". "הנאשם לא כפר בכך שנהג בכביש מספר 20 על גבי אופניו" (ס' 7 בסיכומי ההגנה).

כאשר אילו פני הדברים, לא נותר להגנה אלא לתקוף את עצם הגשת כתב האישום, באמירות כלליות ולטעמה:

(א) ככלל, לא ניתן לייחס עבירת **נהיגה** בשכרות לרוכב אופניים.

(ב) "אכיפה בררנית" - ההגנה חיפשה ולא מצאה, ואין בנמצא, כתב אישום נוסף ואחר, שהוגש בגין עבירה זו לרוכב אופניים. דבר אשר מעיד על אכיפה סלקטיבית, אשר על כן היה מקום למחוק אישום זה מכתב האישום.

(ג) טענה נוספת מתחום "הגנה מן הצדק", ההחלטה להעמיד לדין רוכב אופניים, שהינו מעורב יחיד-בתאונה עצמית, אשר הוא בלבד נפגע באופן החמור כמתואר בכתב האישום, הינה בגדר אכזריות לשמה (סעיף 24 לסיכומים).

לאחר שמיעת הראיות, עיון בטיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי הנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, אני דוחה את טיעוני ההגנה, ולהלן הפירוט.

האם אופניים הם בגדר רכב? התשובה חיובית.

בסעיף 1 לפקודת התעבורה מוגדר המונח "רכב" בשפה ברורה, בהירה, שאינה ניתנת לפרשנות השנויה במחלוקת:

"רכב" - רכב הנע בכוח מיכני או הנגרר על ידי רכב או על ידי בהמה, וכן מכונה או מיתקן הנעים או הנגררים כאמור, לרבות אופניים ותלת-אופן, ולמעט רכב ששר התחבורה פטר אותו בצו מהוראות פקודה זו כולן או מקצתן"

אני דוחה את ניסיון ההגנה, להסית את הזרקור בסיכומיה, לעניין אופניים עם מנוע עזר במסגרת התיקון לתקנות התעבורה (פטור מחובת רישום ורישוי חובת רישיון נהיגה לאופניים עם מתקן עזר) (ס' 10 לסיכומים), וההתייחסות לתוקף התקנה או מועד תפוגתה, כטיעון שאינו רלוונטי לעניין הנדון כאן, שכן כידוע, הנאשם במקרה דנן, כלל לא הובא לדין בגין עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה מתאים לרכב כזה או אחר.

זאת לדעת, יש להבחין בין הגדרת "רכב" בפקודת התעבורה, לבין הגדרת "רכב מנועי" כמוגדר בפקודה ובתקנות העוסקות ברישיונות מתאימים לסוגי רכב שונים. ועוד לעניין זה, ראה **תעבורה, ת"ד (ת"א) 10499-09 מדינת ישראל נ' מיכאל עדס מיום 28.3.11 (פורסם בנבו)**.

אמור מעתה, מאחר ושר התחבורה לא פטר אופניים מהוראת פקודה זו, "כולן או מקצתן", כי אז לא ניתן לקבל את פרשנותה המוצעת של ההגנה ולפיה אופניים אינם רכב, לעניין עבירה של נהיגה בשכרות.

האם ניתן לייחס לרוכב אופניים -נהיגה בשכרות?

לשון סעיף 62 (3) לפקודה כך :

"הוא שיכור בהיותו נוהג רכב, או בהיותו ממונה על הרכב, בדרך או במקום ציבורי; לענין זה, "שיכור" ו"ממונה על הרכב" - כהגדרתם בסעיף 64ב".

למעלה מן הצורך אוסיף, בסעיף 1 בהגדרות, בפקודת התעבורה, ישנה הגדרה מיוחדת ונפרדת לרכב מנועי ולשונה כך:

"רכב מנועי" - רכב המונע בכוח מיכני מכל צורה שהיא, ולרבות תלת אופנוע ואופנוע עם רכב צדי או עם גרור או בלעדיהם ולמעט רכב הנגרר על ידי רכב מנועי"

הנה כי כן, בסעיף 62 (3) לפקודה נאמר: " הוא שיכור בהיותו נוהג **רכב**" ולא נאמר "הוא שיכור בהיותו נוהג **ברכב מנועי**".

מכאן, אין מנוס מלקבוע כי המחוקק כלל אף את רוכבי האופניים כנוהגי רכב, כמי שהאיסור על נהיגה בשכרות חל אף עליהם. חזקה, כי המחוקק אינו משחית מילותיו לריק, אילו חפץ להוציא את "הרוכב" מהחובה כי אז היה קובע "בהיותו נוהג רכב מנועי" וכאמור לא כך נחקק.

"אכיפה בררנית - הגנה מן הצדק"

לב טענת ההגנה, "חפשנו כתבי אישום נגד רוכבי אופניים, בעבירות שכרות ולא מצאנו", לכן מדובר לטענתה, באכיפה בררנית.

מעיון, באסופה מקרית של כתבי אישום, שהוגשו נגד רוכבי אופניים מצאתי שורה ארוכה של כתבי אישום בעבירות שונות, חמורות פחות, מנהיגה בשכרות ולדוגמה:

ת"ד (ת"א) 21070/09 מדינת ישראל נ' צלר מיכאל - רוכב אופניים שחצה באור אדום מעבר חצייה.

ת"ד 646-10-12 מדינת ישראל נ' הודיה אינוך - רוכבת אופניים שהואשמה בגרם תאונת דרכים במעבר החצייה.

ת"ד 12580/09 מ.י. ענף תנועה ת"א נ' קרן שמש - רוכבת אופניים שלא עצרה עם אופניה בטרם ירדה לכביש, חסמה את דרכה של משאית אשר חצתה במקום ושני כלי הרכב התנגשו.

ת"ד (ת"א) 9287-08-10 מדינת ישראל נ' יואב זיסקינד - פגיעה בהולך רגל במעבר חצייה.

ת"ד (ת"א) 10499-09 מדינת ישראל נ' מיכאל עדס - אי ציות לאור אדום ונהיגה בקלות ראש.

הנה כי כן, המדינה לא נמנעת מהגשת כתב אישום נגד רוכבי אופניים בעבירות חמורות מסוגים שונים מכאן לא מצאתי כל מקום לקבוע כי מדובר באכיפה בררנית ספציפית נגד הנאשם שנהג בשכרות.

כאמור, הנאשם רכב על אופניים חשמליות בניגוד לתמרור האוסר זאת, בדרך מהירה, בנתיבי איילון בכיוון מנוגד לכיוון התנועה המותר במקום, הוא רכב על גבי אופניו החשמליים מכיוון תל אביב לכיוון ביתו בראשון לציון, הוא נמצא שוכב מחוסר הכרה, בדרך, כאשר לידו בשקית בקבוקי אלכוהול. בחקירתו הוא העיד כך (ת/1):

"ש. אתה זוכר אם רכב פגע בך או שנפלת באופן עצמאי?

ת. לא זוכר

ש. נמצאו לידך בשקית בקבוקי אלכוהול?

ת. כן. קניתי אותם בחנות, אני לא זוכר איפה, כנראה כבר שתיתי אחד מהם

ש. שתית אלכוהול לפני הרכיבה?

ת. נראה לי"

סוף דבר, כמצוין וכמוסכם על הכל, נמצאה בדמו כמות אלכוהול בכמות העולה פי 4 מהכמות המרבית המותרת. עתה, לתשומת לב ההגנה, מדוע ניתן להכין כתב אישום לרוכב אופניים בגין עבירת אי ציות לאור אדום, ולא חוקי בגין עבירת שכרות?

האם בנסיבות מקרה כגון זה, ניתן לטעון טענת "הגנה מן הצדק" ו"אכיפה בררנית"?

פסק דין מנחה בסוגיה הנטענת, בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' ד"ר איתמר ברוביץ (פורסם בנבו)** מובאת הפניה לע"פ 3737/94 **יפת נ' מדינת ישראל** נאמר כך:

"המבחן הקובע, כפי שאני רואה לאמצו, הוא מבחן "ההתנהגות הבלתי נסבלת של הרשות" היינו התנהגות שערורייתית, שיש בה משום רדיפה, דיכוי והתעמרות בנאשם... המדובר במקרים שבהם המצפון מזדעזע ותחושת הצדק האוניברסלית נפגעת, דבר שבית המשפט עומד פעור פה מולו ואין הדעת יכולה לסובלו. ברי כי טענה כגון זו תעלה ותתקבל במקרים נדירים ביותר, ואין להעלותה כדבר שבשגרה ובענייני דיומה סתם. חשיבותה של טענת ההשתק בפלילי במקרים שבהם התנהגות הרשות הייתה כה מקוממת עד כי אי אפשר להרשיע אדם, כשמי שמעמידו לדין הוא שהביאו לכלל מעשה."

אכיפה בררנית הוגדרה בפסיקה, במקום אחר, כדלקמן:

"אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני אדם דומים או בין מצבים דומים להשגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא."

[בג"צ 9396/96 **סימונה זקין ואח' נ' ראש עיריית ב"ש ואח' (פורסם**

בנבו)].

במבחן העובדות כאן, היעלה על הדעת לטעון כי נעשה לנאשם דבר על ידי הרשות, שיש בו משום רדיפה, דיכוי והתעמרות? האם המשטרה "חיפשה" את הנאשם, בכוונת מכוון, להשגת מטרה פסולה, להאשימו בשכרות, האם לא היא זו אשר מצאה אותו שוכב שיכור כלוט, מחוסר הכרה, בדרך, כאשר האופניים, ובקבוקי האלכוהול מוטלים לצידו.

וכי מה מצופה ממשטרת ישראל לעשות כאשר נתקלה בנהג שיכור, אשר סיכן את עצמו ואחרים, משתמשי הדרך הציבורית, ברכיבה סהרורית, במקום בו אסורה עליו הנהיגה כלל, בנתיבי אילון הסואנים, לא רק את עצמו סיכן, אלא אף את שלומם של כל עוברי הדרך התמימים שנהגו אותה עת במקום, והיו עלולים שלא לטובתם, להיות מעורבים חלילה בתאונה קשה ביותר אפילו קטלנית, עם רוכב אופניים שתוי עד לשד עצמותיו בדרך. לטעמי, נהפוך הוא, אילו לא היה מוגש כתב אישום נגד הרוכב השיכור, כי אז היה מקום לטעון כי זה המקרה שאין הדעת יכולה לסבול. מטעם זה שחררתי את התביעה מלהגיב לבקשת ההגנה למחוק את סעיף השכרות מכתב האישום.

לטעמי טענת ההגנה נאמרה לשם אמירה בלבד, וללא כל בסיס ענייני. לא זאת אף זאת, הבאה לדין בגין עבירת שכרות- בנהיגה ברכב, לצער הכול הוא מחזה נפוץ תדיר, יום יומי, בבית משפט לתעבורה. לעומת זאת, אופנת האופניים החשמליות, הוא סוג תחבורה חדיש, שהגיעה רק עתה, זה מקרוב למקומותינו. האופניים החשמליות עלולות להוות כלי מסוכן לרוכב עצמו, ולעוברי הדרך שמצויים ונוסעים לידו. מדרך הטבע יש להקפיד ולהבהיר שגם רוכבים אלה מחויבים לציית לפקודת התעבורה ולתקנותיה. הדעת לא תסבול שרוכבים אלה יטענו לחסינות גורפת מפני הציות לחוק. קל וחומר אלה הרוכבים-שעה שהם שיכורים.

סוף דבר, מי שנהג בדרך שעה שיכור כלוט, כאשר ברשותו באותה העת ממש בקבוק אלכוהול, רוכב במקום בו אסורה עליו הכניסה, בנתיב תחבורי ציבורי ומרכזי, בנתיב ובמסלול נסיעה או רכיבה שאין הוא אמור להימצא בו מלכתחילה, בניגוד לכיוון התנועה המותר במקום, אינו יכול לצפות כי לא יוגש נגדו כתב אישום.

העובדה והטענה כי הוא עצמו נחבל בחבלות של ממש, יתכן ומקומה להטען, בשלב הטיעונים להקלה בעונש.

מכל הנאמר עד כאן, כאשר הנאשם הודה בעובדות נשוא הדיון, אני מרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום

ניתנה היום, כ"ה אדר ב תשע"ד, 27 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.

קובע לטיעונים לעונש, בנוכחות הנאשם ובאי כח הצדדים, ליום 25.5.14 שעה 8:30